

**Qorti Civili
(Sezzjoni tal-Familja)**

**Onor. Imhallef Robert G. Mangion, LL.D.
Dip.Tax (MIT), P.G.Dip. Mediation (Melit.)**

Illum 28 ta' April 2016

Rikors Guramentat Nru. 114 / 15RGM

Kawza fil-lista: 19

**R K
vs
O P**

Il-Qorti,

Rat il-provi mressqa.

Rat l-atti kollha.

Semghat it-trattazzjoni finali tal-Avukati tal-partijiet fl-udjenja tat-23 ta' Frar 2016.

Rat li l-kawza thalliet ghas-sentenza.

Ikkunsidrat;

Provi.

Skond kuntratt ta' separazzjoni konsenswali ppubblikat fid-19 ta' Dicembru 2011 (fol. 4) li permezz tieghu ikkontrattaw illi filwaqt li l-kura, kustodja u s-setgha ta' genitur fuq l-ulied tkun f'idejn iz-zewg genituri, il-minuri jirrisjedu esklussivament mal-omm bi dritt ta' access favur il-missier filwaqt li decizzjonijiet ordinarji ta' kuljum fir-rigward tal-ulied jittiehdu mill-omm.

Fir-rigward tal-manteniment ftehm kif gej:-

(vi) The Husband hereby undertakes and binds himself to pay unto the Wife, by way of a maintenance contribution for the needs of their Minor Children, the monthly sum of four hundred Euro ((400), which maintenance contribution set out in this sub-clause shall remain due until the Minor Children reach the age of majority. Maintenance shall be paid by standing order into a bank account in the Wife's name the details of which she shall furnish to the husband. Over and above the said maintenance, both parents shall be jointly responsible for the payment of all ordinary and extraordinary health and educational expenses of the Minor Children, which shall include dental and ophthalmic expenses, school uniforms, school donations, school outings, books, exam fees, private tuition fees (as long as the latter are agreed to by both parties), summer school expenses for the school agreed to between the parties, as well as expenses for other extra-curricular activities as are agreed to between the parties. Provided that in addition to and without prejudice to the maintenance contribution mention in this paragraph, each Party shall deposit the amount of three hundred fifty Euro (350) on a monthly basis into a joint bank account to be utilised for the purpose of the Minor Children's education fees and expenses for the period first (1st) October of the year two thousand and eleven (2011) to thirtieth (30th) September of the year two thousand and twenty two (2022). The Parties state that they agree that the school fees and expenses are to be paid directly by the competent bank to the school by means of a standing order or direct credit transfer or such other means as may be agreed to by the parties; the Parties also agree that disbursements made by the wife to meet other expenses in connection with the education of the Minor Children are to be receipted and kept on file for the other partner to monitor.

(vii) Any children's/family allowance or any other similar allowance or grant payable by the Government or relative authorities, in respect of the Minor Children shall be payable solely to the Wife and applied towards the needs of the Minor Children.

(viii) The Parties agree that the maintenance set out in this deed shall be revised and adjusted annually in accordance with the cost of living index published and maintained by the Government of Malta. The said revision shall occur upon each anniversary of this deed, automatically and without the necessity of the filing of any judicial procedures or other formality.”

Jirrizulta mhux kontestat illi l-attur ihallas regolarment is-somma mensili ta' €400 rapprezentanti l-manteniment għall-minuri pattwit kif ukoll jiddepozita f'kont bankarju kongunt is-somma mensili ta' €350 sabiex jintuzaw flimkien ma' simili somma depozitata fl-istess kont mill-konvenuta sabiex tintuza għall-ispejjez ta' edukazzjoni tal-minuri.

Il-konvenuta xehdet (fol. 22) illi l-kontribuzzjoni tal-attur fis-somma mensili ta' €350 fix-xahar ma hux qed tkun bizzejjed sabiex jithallsu l-mizati kollha tal-iskola tal-minuri. Xehdet illi fis-sena 2014 hallset seba' mitt ewro (€700) minn butha ghaliex il-flus fil-kont bankarju kongunt ma servewx. Tghid hekk: "... I didn't ask him because it aggravates things with the children and I want to try and keep the peace". It-tfal jattendu skola indipendenti u l-mizati u l-ispejjez tat-trasport jizdiedu perjodikament. Fl-affidavit taghha (fol. 28) il-konvenuta tat rendikont dettaljat tal-ispejjez ta' edukazzjoni, sahha u attivitajiet extra-kurrikulari. Tghid li f'Mejju 2013 kull parti iddepozitat is-somma addizzjonali ta' €750 peress li d-depoziti pattwiti fil-kuntratt ma servewx. F'Mejju 2015 kull parti iddepozitat is-somma addizzjonali ta' €500 peress li l-fondi depozitati ma servewx. F'Mejju 2014 il-konvenuta hallset €700 u ma talbitx kontribuzzjoni mill-attur ghar-raguni msemmija aktar qabel. Il-konvenuta qed issostni illi din is-sitwazzjoni ser tkompli taggrava peress li l-ispejjez tal-edukazzjoni tat-tfal qed jizdiedu.

Il-konvenuta qed issostni illi qabel ma jigi pronunzjat id-divorzju mitlub mill-attur il-konvenut ghandu jasal f'arrangement maghha illi jsir depozitu mensili addizzjonali ghal dak li qed isir sa issa. Ghas-sena akkademika 2017/2018 qed tipprospetta li d-depozitu mensili ghandu jkun ta' €467.29 sabiex jigu saldati l-ispejjez kollha.

In kontro-ezami l-konvenut qablet illi l-pagamenti mensili li ghandu jhallas l-attur stipulati fil-kuntratt dejjem thallsu. Dan hu konfermat minn statements tal-bank ezebiti mill-attur (fol. 43).

L-attur isostni illi una volta huwa dejjem onora l-obbligazzjonijiet minnu assunti fuq il-kuntratt ma hemm l-ebda raguni valida ghaliex il-Qorti ma tippronunzjax id-divorzju tal-partijiet.

Ikkunsidrat;

Konsiderazzjonijiet.

Il-provvedimenti legali rilevanti ghall-vertenza in dizamina huma s-segwenti:-

Artikolu 66B tal-Kap. 16:-

Bla hsara ghad-disposizzjonijiet li gejgin ta' dan l-artikolu, id-divorzju ma jistax jinghata hlief b'talba ta' zewg persuni mizzewga flimkien jew ta' wahda minnhom kontra l-ohra, u sakemm il-qorti tkun sodisfatta li:

- omissis -

(ċ) il-miżżewġin u kull wild tagħhom qed jirċievu manteniment adegwat, fejn hu dovut, skont iċ- ċirkostanzi partikolari tagħhom, kif hemm maħsub fl-artikolu 57:

Iżda l-miżżewġin jistgħu f'kull żmien jirrinunzjaw għad-dritt tagħhom ta' manteniment;

Iżda wkoll għall-fini ta' dan il-paragrafu, l-manteniment ordnat mill-qorti b'sentenza ta' separazzjoni jew miftiehem bejn il-miżżewġin f'kuntratt ta' separazzjoni għandu jiġi meqjus bħala manteniment adegwat;

Iżda wkoll id-divorzju ppronunzjat bejn persuni miżżewġin li kienu separati b'kuntratt jew b'sentenza ma jgħib ebda bidla f'dak ordnat jew miftiehem bejniethom, hlief għall-effetti tad-divorzju li joħorġu mil-liġi.

Artikolu 66Ċ.

Wara li l-qorti tkun qieset illi dak mitlub mid-dispożizzjonijiet tal-artikolu 66B ikun sodisfatt, il-qorti għandha tisma' u tiddeċiedi dawk it-talbiet imressqa mill-partijiet kif maħsub f'dan is-Sub-Titolu u tgħaddi biex tippronunzja d-divorzju bejn il-partijiet.

Artikolu 57 li ssir referenza ghalih fl-Artikolu 66B jipprovdi kif gej:-

(1) Tkun min tkun il-persuna li f'idejha jiġu fdati l-ulied minuri tal-miżżewġin, il-miżżewġin jibqgħu fil-jedd li jaraw li kollox qiegħed isir sewwa għal dak li hu manteniment u edukazzjoni, u jibqgħu obbligati li joħorġu s-sehem li jmisshom għall-manteniment u l-edukazzjoni, skont il-liġi.

Artikolu 66D (2):-

(2) Fejn il-miżżewġin ikunu diġà separati b'kuntratt jew b'sentenza tal-qorti, il-persuna miżżewġa li tkun qed tagħmel it-talba għad-divorzju tista' tressaq biss talba għall-ħall taż-żwieġ. Il-parti l-oħra tista' tikkontesta din it-talba jew billi tipprova illi dak iż-żmien maħsub fl-artikolu 66B(a) m'għaddiex, jew billi tipprova illi l-persuna miżżewġa illi talbet id-divorzju ma tkunx ħallset il-manteniment dovut, kif ordnat mill-qorti jew miftiehem fil-kuntratt ta' separazzjoni u li kemm-il darba t-talba għad-divorzju tintlaqa', tkun aktar diffiċili għall-istess parti l-oħra illi tikseb il-ħlas tal-manteniment. Il-qorti m'għandhiex tilqa' t-talba għad-divorzju kemm-il darba xi waħda minn dawn l-eċċezzjonijiet jiġu murija li huma tajba.

Ikkunsidrat;

In tema legali ghandu jinghad illi fl-interpretazzjoni ta' provvedimenti legali mhux fil-poter tal-Qorti li taghti interpretazzjoni wiesgha ghal dawk li huma l-eccezzjonijiet li jwasslu ghac-cahda ta' talba ghad-divorzju. Il-Qorti hija prekluziva mill-eccezzjonijiet li ma jirrizultawx fil-ligi: Ubi Lex Voluit, Dixit. "Illi huwa principju baziku li l-ebda kliem fil-ligi ma ghandu jigi skartat, u dan billi ghandu jigi prezunt li l-kliem uzat fil-ligi jirrifletti l-intenzjoni tal-legislatur; Illi dan isegwi l-principju bazilari fid-dritt Ruman "Ubi lex voluit dixit, ubi noluit tacuit" (PA. Av. **Adrian Delia noe vs European Insurance Group Limited** : 04.02.2013) "Issa li kieku l-legislatur ried jipprovdi xort' ohra dan seta' jaghmlu liberament imma ma ghamlux – u allura ghandu kwindi japplika u jregi l-principju li ubi lex voluit dixit." (Kost. **AIC Joseph Barbara et vs Onor. Prim' Ministru** : 17.10.2007) (Ara wkoll: App. Frank P vs Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud : 28.09.2012; App. Jean Pierre sive Jean Borg vs Nicole Borg : 30.11.2012;

Ikkunsidrat;

Il-konvenuta tikkontendi illi l-azzjoni attrici ghandha tfalli peress li tikkontendi illi l-attur mhux ihallas manteniment adegwat ghall-minuri.

Kif gia rajna il-ligi issemmi illi divorzju m'ghandux jigi koncess jekk jirrizulta illi min jitlob id-divorzju "ma tkunx hallset il-manteniment dovut, kif ordnat mill-qorti jew miftiehem fil-kuntratt ta' separazzjoni". Ezami tal-provi prodotti jirrizulta sodisfacentement illi l-attur hallas il-manteniment dovut skond il-kuntratt. L-ammonti kontemplati fil-kuntratt thallsu dejjem puntwalment filwaqt li l-ammont addizzjonali mehtieg sabiex jigu koperti l-ispejjez kollha ta' edukazzjoni thallsu kull meta l-attur gie mitlub jaghmel dan.

Ghalhekk l-eccezzjoni msejsa fuq l-Artikolu 66D (2) ma hiex fondata.

L-Avukat tal-konvenut matul it-trattazzjoni orali irrefea wkoll ghall-provvediment tal-ligi li jipprovdi illi divorzju m'ghandux jigi akkordat jekk jirrizulta illi mal-ghoti tad-divorzju tkun aktar diffiqli ghal min ghandu dritt jircievi l-manteniment li jithallas dak il-manteniment. Mill-provi prodotti ma jirrizulta minn imkien li l-ghoti tad-divorzju jista' jkollu tali ezitu. Il-frazi rilevanti huma l-kliem "aktar diffiqli". Il-fatt li l-attur jirrisjedi gewwa c-Cina jista' jkun li fil-futur joffri diffikulta' lill-konvenuta sabiex tezegwixxi u tenforza l-obbligi tal-attur naxxenti mill-kuntratt. Pero' tali diffikulta' potenzjali gia' tezisti. Ghalhekk l-ghoti tad-divorzju ma hu ser ikollu l-ebda impatt negattiv fuq is-sitwazzjoni gia' ezistenti.

Ghalhekk hija l-fehma tal-Qorti illi anke fir-rigward l-eccezzjoni ma hiex fondata.

Kif ammess mill-istess konvenuta, l-attur dejjem hallas sew ic-cifri kontemplati fil-kuntratt kif ukoll is-sehem tieghu mill-ispejjez tal-edukazzjoni tal-minuri li ma jkunux gew sodisfatti bic-cifri hekk kontemplati.

Il-Qorti minghajr ebda ezitazzjoni tiddeciedi illi ma jezistux l-estremi sabiex tichad it-talba ghall-pronunzjament tad-divorzju mitlub mill-attur.

Decide.

Ghal dawn il-motivi l-Qorti qed taqta' u tiddeciedi din il-kawza billi tichad l-eccezzjonijiet tal-konvenuta u tilqa' t-talbiet attrici,

1. Tippronunzja l-hall taz-zwieg civili ta' bejn il-partijiet celebrat fid-9 ta' Novembru 2002.
2. Tordna lir-Registratur tal-Qrati sabiex fi zmien xahar javza lid-Direttur tar-Registru Pubbliku bid-divorzju tal-partijiet biex dan jigi registrat fir-Registru Pubbliku ai termini tal-Artikolu 66A tal-Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta' Malta.

B'applikazzjoni tal-artikolu 223 (1) tal-Kap. 12 tikkundanna lill-konvenuta ghall-ispejjez tal-kawza odjerna.

Imhallef

Deputat Registratur